

RESOLUCIÓ del procediment de tutela de drets núm. 64/2011, instat per la Sra. XXX, contra el Consorci d'Atenció Primària de Salut de l'Eixample.

Antecedents

Primer.- En data 23/12/2011 va tenir entrada a l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, la reclamació formulada per la Sra. XXX contra el Consorci d'Atenció Primària de Salut de l'Eixample (en endavant, CAPSE) per no haver atès en el termini previst a l'efecte, el dret d'accés que havia exercit respecte a la seva història clínica. La persona reclamant aportava còpia de l'escrit de 18/11/2011, amb el qual havia exercit el dret d'accés davant del CAPSE.

Posteriorment, en data 29/12/2011 va tenir entrada a l'Autoritat un segon escrit de la persona reclamant, per mitjà del qual posava de manifest que en data 23/12/2011, el CAPSE li havia notificat l'escrit de 15/12/2011, pel qual es resolvia la seva petició d'accés a la història clínica. No obstant això, considerava que s'havia denegat parcialment el seu dret d'accés, atès que la resolució no s'acompanyava de còpia de la història clínica. La persona reclamant també aportava còpia d'aquest darrer escrit.

Segon.- D'acord amb l'article 117 del Reial decret 1720/2007, de 21 de desembre, pel qual s'aprova el Reglament de desplegament de la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal (en endavant, RLOPD i LOPD, respectivament), en data 17/01/2012 es va donar trasllat al CAPSE de la reclamació de tutela del dret d'accés presentada pel la persona reclamant, per tal que en el termini de 15 dies formulés les al·legacions que estimés pertinents.

Tercer.- El CAPSE va formular al·legacions mitjançant escrit de data 02/02/2012, en el qual exposava, entre d'altres, el següent:

- Que el CAPSE va respondre a la petició d'accés de la persona reclamant, informant-la que *"Primer. Des del mes de maig de l'any 2009 no s'ha produït cap anotació i/o modificació en la seva història clínica. Segon. Que des de la mateixa data i fins el dia d'avui les seves dades no han estat objecte de cap tractament."*
- Que es va donar aquesta resposta a la reclamant atès que ja havia exercit el seu dret d'accés al maig del 2009, i llavors ja se li havia donat còpia de la seva història clínica, i des d'aquella data no s'havia tornat a visitar al CAPSE.
- Que el CAPSE va interpretar que la voluntat de la persona reclamant era saber si des que havia accedit al seu historial, s'havia incorporat o modificat alguna dada.
- Que el CAPSE té plena disposició a reunir-se amb la persona reclamant per proporcionar-li tota la informació que desitgi en relació a la seva història clínica.

L'entitat reclamada aportava amb el seu escrit d'al·legacions diversa documentació.

Fonaments de Dret

Primer.- És competent per resoldre aquest procediment la Directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, d'acord amb els articles 5.b) i 8.2.b) de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades.

Segon.- L'article 15 de la LOPD, en relació amb el dret d'accés, determina el següent:

- “1. L'interessat té dret a sol·licitar i obtenir gratuïtament informació de les seves dades de caràcter personal sotmeses a tractament, l'origen de les dades i les comunicacions efectuades o que es prevegin fer.*
- 2. La informació es pot obtenir mitjançant la mera consulta de les dades per mitjà de la visualització, o la indicació de les dades que són objecte de tractament mitjançant escrit, còpia, telecòpia o fotocòpia, certificada o no, en forma llegible i intel·ligible, sense utilitzar claus o codis que requereixin l'ús de dispositius mecànics específics.*
- 3. El dret d'accés a què es refereix aquest article només pot ser exercit a intervals no inferiors a dotze mesos, llevat que l'interessat acrediti un interès legítim a aquest efecte, cas en què el poden exercir abans.”*

Per la seva banda, l'article 27 del RLOPD, en el seu apartat primer i segon disposa el següent respecte al dret d'accés:

- “1. El dret d'accés és el dret de l'afectat a obtenir informació sobre si les seves pròpies dades de caràcter personal estan sent objecte de tractament, la finalitat del tractament que, si s'escau, s'estigui realitzant, així com la informació disponible sobre l'origen de les dades esmentades i les comunicacions realitzades o previstes d'aquestes dades.*
- 2. En virtut del dret d'accés, l'afectat pot obtenir del responsable del tractament informació relativa a dades concretes, a dades incloses en un determinat fitxer, o a totes les seves dades sotmeses a tractament.*
No obstant això, quan raons de complexitat especial ho justifiquin, el responsable del fitxer pot sol·licitar de l'afectat que especifiqui els fitxers respecte dels quals vulgui exercir el dret d'accés, i a aquest efecte li ha de facilitar una relació de tots els fitxers.”

Així mateix, també sobre el dret d'accés, l'article 29 del RLOPD estableix el següent:

- “1. El responsable del fitxer ha de resoldre sobre la sol·licitud d'accés en el termini màxim d'un mes a comptar de la recepció de la sol·licitud. Transcorregut el termini sense que de forma expressa es respongui a la petició d'accés, l'interessat pot interposar la reclamació que preveu l'article 18 de la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre.*
En cas que no disposi de dades de caràcter personal dels afectats, igualment els ho ha de comunicar en el mateix termini.
- 2. Si la sol·licitud és estimada i el responsable no acompanya la seva comunicació amb la informació a què es refereix l'article 27.1, l'accés s'ha de fer efectiu durant els deu dies següents a la comunicació esmentada.*
- 3. La informació que es proporioni, sigui quin sigui el suport en què es faciliti, s'ha de donar de manera llegible i intel·ligible, sense que es facin servir claus o codis que requereixin l'ús de dispositius mecànics específics.*
La informació ha d'incloure totes les dades de base de l'afectat, les resultants de qualsevol elaboració o procés informàtic, així com la informació disponible sobre

l'origen de les dades, els cessionaris de les dades i l'especificació dels concrets usos i finalitats per als quals es van emmagatzemar les dades.”

A l'últim, l'article 18 de la LOPD, referent a la tutela dels drets d'accés, rectificació, oposició i cancel·lació, estableix en els seus apartats 1 i 2 el següent:

“1. Les actuacions contràries al que disposa aquesta Llei poden ser objecte de reclamació pels interessats davant l'Agència de Protecció de Dades, en la forma que es determini per reglament.

2. L'interessat al qual es denegui, totalment o parcialment, l'exercici dels drets d'oposició, accés, rectificació o cancel·lació, ho pot posar en coneixement de l'Agència de Protecció de Dades o, si s'escau, de l'organisme competent de cada comunitat autònoma, que s'ha d'assegurar de la procedència o improcedència de la denegació.”

En consonància amb l'anterior, l'article 16.1 de la Llei 32/2010, disposa:

“1. Les persones interessades a les quals es denegui, en part o totalment, l'exercici dels drets d'accés, de rectificació, de cancel·lació o d'oposició, o que puguin entendre desestimada llur sol·licitud pel fet de no haver estat resolta dins el termini establert, poden presentar una reclamació davant l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades.”

En el present cas, els preceptes relatius al dret d'accés que s'han transcrit, s'han de complementar amb la legislació sectorial, i en particular, amb la Llei 21/2000, de 29 de desembre, sobre els drets d'informació concernent la salut i l'autonomia del pacient, i la documentació clínica, en allò referent a l'accés a la documentació de naturalesa mèdica. En concret, l'article 13 de la text legal esmentat, referent a l'accés a la història clínica, disposa que:

“1. Amb les reserves assenyalades a l'apartat 2 d'aquest article, el pacient té dret a accedir a la documentació de la història clínica descrita per l'art. 10, i a obtenir una còpia de les dades que hi figuren. Correspon als centres sanitaris regular el procediment per a garantir l'accés a la història clínica.

2. El dret d'accés del pacient a la documentació de la història clínica mai no pot ésser en perjudici del dret de tercers a la confidencialitat de les dades d'aquests que figuren en l'esmentada documentació, ni del dret dels professionals que han intervingut en l'elaboració d'aquesta, que poden invocar la reserva de llurs observacions, apreciacions o anotacions subjectives.

3. El dret d'accés del pacient a la història clínica es pot exercir també per representació, sempre que estigui degudament acreditada.”

Així doncs, l'accés a la història clínica haurà de respectar la confidencialitat de les dades de terceres persones, i també el dret dels professionals a invocar la reserva respecte les seves observacions, apreciacions o anotacions subjectives. Ara bé, aquesta limitació no ha de constituir un obstacle o un impediment a l'accés a la resta d'informació no afectada per les circumstàncies esmentades.

Tercer.- Sobre la base del marc normatiu exposat, cal abordar la reclamació formulada, la qual inicialment es fonamentava únicament en el fet que en el moment de presentar-la davant l'Autoritat encara no havia rebut resposta del CAPSE a la seva sol·licitud d'accés, i això malgrat haver-se superat ja el termini d'un mes previst a l'efecte.

A aquest respecte, consta acreditat al procediment que la sol·licitud d'accés formulada per la persona reclamant es va presentar davant l'entitat reclamada el 18/11/2011, i que el CAPSE va resoldre aquesta sol·licitud mitjançant escrit de 15/12/2011, que segons la persona afectada no li fou notificat fins el 23/12/2011, sense que el CAPSE hagi desvirtuat aquesta informació, ni tampoc ha acreditat que s'hagués intentat la notificació en una data anterior.

Doncs bé, l'article 29 del RLOPD disposa que la sol·licitud d'accés s'ha de resoldre en el termini màxim d'un mes a comptar de la recepció de la sol·licitud. Així, cal determinar la data en què s'havia d'iniciar el còmput del termini de 10 dies hàbils abans esmentat. A aquest respecte, l'article 29.1 del RLOPD preveu que el dit termini s'inicia "*a comptar de la recepció de la sol·licitud*". Aquesta previsió és coincident amb la regla fixada per l'article 42.3 b) de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques (en endavant, LRJPA), en la qual es determina que el còmput del termini màxim en procediments iniciats a instància de part –com és el cas- s'inicia des de la data en què la sol·licitud va tenir entrada en el registre de l'òrgan competent per a la seva tramitació. D'acord amb aquesta regla, la data d'inici del còmput del termini d'un mes ha de ser la de 18/11/2011, data en la qual la reclamant va presentar la sol·licitud davant del CAPSE.

Quant a la fixació de la data final, cal tenir en compte que també de conformitat amb l'article 42 de la LRJPA, el termini màxim dels procediments ho és per resoldre i notificar, de manera que abans de finalitzar aquest termini s'haurà d'haver notificat la resolució, o si més no haver-se produït l'intent de notificació acreditat degudament (art. 58.4 LRJPA).

Des d'aquesta perspectiva de la data final, consta que el CAPSE va contestar la sol·licitud d'accés mitjançant escrit de 15/12/2011. Així, si bé la data de l'escrit de resposta estaria dins del termini d'un mes abans esmentat, segons ha manifestat la persona reclamant –la qual cosa no ha estat qüestionada per l'entitat reclamada en el tràmit d'audiència que li fou atorgat-, l'escrit referit li fou notificat el 23/12/2011, és a dir, més enllà del termini màxim previst.

En conseqüència, i en base al que s'ha exposat fins aquí, es pot concloure ja que el CAPSE no va resoldre i notificar la sol·licitud d'accés dins del termini d'un mes previst a l'efecte, la qual cosa condueix a l'estimació de la present reclamació, atesos els termes en què s'ha plantejat, centrada únicament en la manca de resposta per part de l'entitat reclamada.

No obstant l'anterior, i atès que consta a les actuacions que un cop formulada la reclamació davant l'Autoritat, la persona interessada ha rebut ja la resposta a la petició d'accés, i mostra la seva disconformitat respecte la mateixa, per motius d'economia processal es considera oportú abordar també en la present resolució el fons de la qüestió, cosa que es farà en el següent fonament de dret.

Quart.- Com s'ha assenyalat als antecedents, amb posterioritat a la reclamació la persona afectada ha presentat un nou escrit el 29/12/2011, exposant que en data 23/12/2011 va rebre l'escrit de 15/12/2011 de resposta a la sol·licitud d'accés formulada davant del CAPSE, i al respecte manifesta la seva disconformitat atès que *"no m'han lliurat en cap moment la meva història clínica completa"*. Per tant, és procedent analitzar si la resposta del CAPSE s'ajustava a dret, i en concret, als preceptes transcrits al fonament de dret segon.

Com a punt de partida cal tenir en compte que els articles 15 de la LOPD i 27.1 del RLOPD configuren el dret d'accés com el dret de l'afectat a obtenir informació sobre les seves pròpies dades personals que estan sent objecte de tractament i, si s'escau, sobre la finalitat del tractament, així com la informació disponible sobre l'origen de les dades esmentades i les comunicacions realitzades o previstes.

El dret d'accés és un dret personalíssim, i constitueix una de les facultats essencials que integren el dret fonamental a la protecció de dades de caràcter personal. Tal com ja s'ha avançat, mitjançant el dret d'accés el titular de les dades pot conèixer quines dades sobre la seva persona són objecte de tractament. A més, aquest dret podria ser la base de l'exercici d'altres drets, com ara els de cancel·lació, rectificació o oposició.

És per això que les limitacions a aquest dret d'accés han de ser les mínimes atès que mitjançant el seu exercici es garanteix l'efectivitat del dret fonamental a la protecció de dades de caràcter personal. Els únics casos en què la pròpia LOPD modula el dret d'accés en relació a fitxers o tractaments públics es recullen al seu article 23, i es limiten a fitxers i tractaments de l'àmbit tributari i policial. Fora d'aquests casos previstos a la pròpia LOPD, només es podria denegar el dret si s'ha previst expressament en una llei o norma de dret comunitari, o bé, quan alguna d'aquestes normes impedeixin al responsable del tractament revelar als afectats el tractament a què es refereixi l'accés (article 30.2 del RLOPD). Així mateix, tant l'article 15.3 de la LOPD com l'article 30.1 del RLOPD permeten al responsable del fitxer o tractament modular el dret d'accés quan aquest ja s'ha exercit en els dotze mesos anteriors a la sol·licitud, llevat que s'acrediti un interès legítim.

En el present cas, tal com s'ha avançat, els preceptes de la LOPD i RLOPD relatius al dret d'accés s'han de complementar amb la legislació sectorial, i en particular, amb la Llei 21/2000, de 29 de desembre, sobre els drets d'informació concernent la salut i l'autonomia del pacient, i la documentació clínica. La regulació del dret d'accés prevista per aquest text legal no entra en contradicció amb l'efectuada per la LOPD i RLOPD, i en cap cas aquesta legislació sectorial no permet justificar la denegació del dret d'accés exercit per la persona aquí reclamant.

Carrer de la Llacuna, 166, 7a. Planta
08018 Barcelona

En definitiva, que ni a la legislació de protecció de dades ni a l'específica de salut, no es contempla cap excepció a l'efectivitat del dret d'accés que pogués justificar la denegació de la sol·licitud presentada per l'aquí reclamant. De fet, la pròpia entitat reclamada no ha invocat en cap moment, ni davant la persona interessada ni davant l'Autoritat, l'existència d'alguna causa legal que pogués emparar la denegació del dret d'accés, ni tampoc la prevista en l'art. 30.1 RLOPD, relativa al fet d'haver-se exercit el mateix dret en un interval inferior a dotze mesos. En aquest darrer sentit, manifesta el CAPSE que la persona reclamant va exercir el seu dret d'accés el mes de maig de l'any 2009, de manera que no concorria en cap cas la possibilitat de denegar l'accés exercit el 18/11/2011, atès l'interval de temps existent entre ambdues sol·licituds.

Assentat l'anterior, cal analitzar l'escrit de 15/12/2011 amb el qual el CAPSE donava resposta a la sol·licitud d'accés, i val a dir que en aquest escrit es limita a informar a la persona afectada que des del *"mes de maig de l'any 2009 no s'ha produït cap anotació i/o modificació en la seva història clínica"* i en cap moment s'anuncia que se li remeti la informació sol·licitada, motiu pel qual es presumeix que no s'envià, tal com assevera la persona reclamant, en el seu escrit complementari de 29/12/2011.

D'acord amb el contingut del dret d'accés determinat als articles 15 de la LOPD i 27 i 28 del RLOPD, el CAPSE havia de fer efectiu el dret d'accés exercit, en virtut del qual la persona interessada tenia dret a obtenir una còpia de la seva història clínica completa, tal com havia indicat en l'assumpte de la seva sol·licitud, tot això, sens perjudici del dret dels professionals que han intervingut en l'elaboració d'aquesta, que poden invocar la reserva de llurs observacions, apreciacions o anotacions subjectives; i del dret de tercers a la confidencialitat de les dades d'aquests que figuren en l'esmentada documentació.

L'entitat reclamada en el seu escrit d'al·legacions ha manifestat que va considerar que l'aquí reclamant en sol·licitar l'accés només volia accedir a conèixer *"si des que havia accedit [al] seu historial s'havia incorporat alguna dada més o s'havia modificat."* Aquesta afirmació però, no s'ajusta a la realitat dels fets que consten acreditats a l'expedient. Així, resulta prou il·lustrativa la petició d'accés formulada per la persona reclamant a través d'escrit de 18/11/2011, en la qual, tal com s'ha dit, en l'apartat *"Assumpte"* es feia constar el següent: *"Sol·licitud d'accés a dades personals i Història Clínica completa"*. Així doncs, és evident que la voluntat de la reclamant era conèixer la informació que integra el dret d'accés, i en concret, obtenir una còpia de la seva història clínica.

D'acord amb tot el que s'ha exposat, cal concloure que la resposta del CAPSE no era ajustada a dret, atès que no es facilità tota la informació a la qual la persona afectada tenia dret, i en concret, no es facilità la còpia de la història clínica tal com se sol·licitava expressament. És per tot això que procedeix l'estimació de la present reclamació.

Cinquè.- De conformitat amb allò establert als articles 16.3 de la Llei 32/2010 i 119 del RLOPD, en el cas d'estimació de la reclamació de tutela de drets, s'ha de requerir al responsable del fitxer per tal que en el termini de 10 dies faci efectiu l'exercici del

Carrer de la Llacuna, 166, 7a. Planta
08018 Barcelona

dret. D'acord amb això, procedeix requerir al CAPSE per tal que faci efectiu el dret d'accés exercit per la persona reclamant.

A aquest respecte, cal posar de relleu que l'entitat reclamada ha manifestat en el tràmit d'audiència la seva voluntat a facilitar a la persona reclamant la informació pretesa i que no li va ésser facilitada per mitjà d'escrit de 15/12/2011, i proposa fer efectiu el dret d'accés de la persona reclamant amb l'assistència d'un facultatiu, tenint en compte la naturalesa de la informació a facilitar. Doncs bé, aquest oferiment efectuat per l'entitat reclamada s'ha de considerar conforme amb l'establert a l'article 28.2 del RLOPD, motiu pel qual és procedent requerir a l'entitat reclamada per tal que en el termini de 10 dies comptadors a partir de l'endemà de la notificació de la present resolució, es dirigeixi a la persona reclamant a través d'un mitjà que en permeti deixar constància, per tal de concertar amb ella, el dia i hora en què es facilitarà la còpia de la seva història clínica i tota aquella informació a la que es refereixen els articles 15.1 de la LOPD i 27.1 del RLOPD.

Un cop s'hagi fet efectiu el dret d'accés en els termes exposats, en el mateix termini de 10 dies el CAPSE haurà de donar-ne compte a l'Autoritat.

Per tot el que s'ha exposat,

RESOLC

Primer.- Estimar la reclamació de tutela formulada per la Sra. XXX contra el Consorci d'Atenció Primària de Salut de l'Eixample.

Segon.- Requerir al Consorci d'Atenció Primària de Salut de l'Eixample per tal que en el termini de 10 dies comptadors a partir de l'endemà de la notificació d'aquesta resolució faci efectiu el dret d'accés exercit per la persona reclamant, en la forma assenyalada al fonament de dret cinquè. Un cop s'hagi fet efectiu el dret d'accés, en el mateix termini de 10 dies el Consorci d'Atenció Primària de Salut de l'Eixample haurà de donar-ne compte a l'Autoritat.

Tercer.- Notificar aquesta resolució al Consorci d'Atenció Primària de Salut de l'Eixample i a la persona reclamant.

Quart.- Ordenar la publicació de la Resolució al web de l'Autoritat (www.apd.cat), de conformitat amb l'article 17.2 de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre.

La directora,

Esther Mitjans Perelló

Barcelona, 8 de març de 2011.